

■ Másik bolygóról jött színészek? Kaviár, kevéske sóval

Gulio Scarnicci és Renzo Tarabusi *Kaviár és lencse* című fergeteges vígjátékát már láthatta a szegedi közönség a hetvenes évek elején. Ez a darab olyan, mint egy palack finom, könnyű, olasz bor, amely minden kint feledtet az emberrel. A szerzők a helyzetkomikum számtalan fajtáját kínálják a rendezőnek és a színésznek. Az események mozgatója Leonida Papagatto, aki mint ügyeletlen hivatalos vendég szerzi be családjának a mindennapi betevőt. Megjelenik a város keresztfőin, esküvőin, temetéseken és a diplomaták fogadásain, hogy onnan hamis kitüntetéssel teleaggatott zsakettje belső zsebeitől kaviárt, franciasalátát, harackbefőttet, aprósüteményt és whiskyt lopjon haza. Főrangú méltóságnak adva ki magát azt is megsejti, hogy a városi családsegítő liga tagjaival némi pénzt folyósíttasson szeretteinek. Az utóbbi akció nem kis bonyodalommal jár, ugyanis a terv kivitelezését krimibe illő események is megzavarják. A *Kaviár* vérbeli itáliai komédia, szerepel benne tolvajból átvedlett professzor, bérelt nagypapa, álmodozó véccsnéni, maffiózó nagybácsi, kofferbe bújtatott álhulla és egy rakás olyan helyzet, ami önfeledt nevetésre ingerelheti a közönséget.

Sajnos, a sok lehetőség ellenére, a szegedi előadás, csak igen kevés élményszerű pillanattal tudja megajándékozni a publikumot. A társulatnak

A kaviár. (Fotó: Révész Róbert)

mindössze annyira futja erejéből, hogy a sodrú lendületű cselekményt tisztességgel végigvigye. Izgalmas figurát, szinte senkinek sem sikerül formálnia. Az események úgy peregnek le három felvonáson keresztül, ahogyan a jó diák felelete, a kötelező olvasmány tartalmának felmondásakor. Nem tudni, hogy a rendező, Salamon Suba László, vagy a hajszolt munkatempóban elfáradt színészek tehetnek arról, hogy a szereplők között az egész előadás folyamán nem alakul ki vibráló kapcsolat. Mindenki úgy viselkedik, mintha egy másik bolygóról jött volna és egészen más irányba tartana. A közös játék öröme nem sugárzik át a rivaldán. A feldobott labdák, az egymást is doppingoló, apró, saját poenok sajnos elmaradnak. Ezt a *Kaviárt* majdnem só nélkül kénytelen elfogyasztani a színházlátogató.

Rácz Tibor, a kitűnő komikus próbálja „elvinni a bulit”, de erőfeszítéseivel magára marad, mert nem kap segítséget szinte sehonnan. Rácznak nincsenek igazi helyzetei. A néző fölöslegesnek érzi neki szurkolnia, hiszen Papagetto „ellenfelei” olyan neutrális személyek, hogy őket egy közepes képességű szélhámos is könnyűszerrel becsaphatja. Az sem derül ki hogy a főszereplőnek valójában milyen viszonya van családjához, élete párjához. Féltékenysége akkor lenne igazán hihető, ha kiderülne, hogy Valeriához húsz év után még egyáltalán köti valami. Rácz tisztességesen küszködik, de igazi komikusi képességeit legfeljebb a „hullarabló” jeleneteknél tudja megcsillogtatni. Nem tudni, hogy a Valeriát alakító, máskor fantasztikusan izgalmas Müller Júliának, most miért kell úgy viselkednie, mint egy életunt

cselédlánynak. A vitalitásáról és jó humoráról ismert művész itt számtalanszor kényszerül a lépcsőn gubbasztva, vagy egy helyben álldogálva, „kívülről figyelni” a történeteket. A trampiság túlhangsúlyozásával ugyan többször is mosolyra deríteni a nézőt, de tudjuk, ennél sokkal többre is képes a tehetséges művész. Fiorella (*Szanka Dóra*) amolyan se hús, se hal leánya lett ebben az előadásban. Egy szemernyi sem szorult belé a latinvérű, lányok bizsergető kíváncsiságából. Nem csoda, ha a kedvesen együgyű Nikola (*Bicskey Lukács*) nem talál benne izgalmas partnerre. A tolokocsis nagyapó (*Flórián Antal*) figurája kissé ízléstelenre sikeredett, Janik László, éjszaka kísértő álhullája viszont szellemesen morbid. A Valeria kegyeit kereső Antonio szerep-felfogása rokonszenves, jó lenne, ha Jakab Tamásnak még több lehetősége nyílna halálra bosszantani a féltékeny Papagattót.

A szegedi *Kaviárban* csupán két színésznek, Markovits Borinak és Sinka Károlynak sikerült maradandó élményt nyújtania. Markovits, a Hamletből pontosan idézni tudó, színházi véccsnéből formált álmodozó, elvarázsolt vénkisasszonyt, Sinka pedig, mint kerítő és csodadoktor kapott szerepet Leonida háziszínházában. Az angol humoristáktól kölcsönzött „komolyságért” őt jutalmazta egyedül nyílt színi tapssal a közönség. A kiváló függőzsenét és a szellemes, improvizatív zenei betéteket Kiszin Miklósnak köszönhetjük, aki, mint zeneszerző ebben a darabban debütált.

Pacsika Emilia

Főszereplők: Christopher Lambert, Mario van Peebles, Deborah Unger. Rendezte: Andy Morahan

■ Új film

Pengeélen a hegyi skót

A Hegylakó című mozisorozat valószínűleg elérkezett abba a stádiumba, amikor már nem lehet tovább folytatni, mert egyre nehezebb ugyanazt eladni többedszerre. És mint minden mozisorozat, a harmadik részénél ez is elfelejteti velünk a filmmel kapcsolatos összes illúziókat. Talán a misztikus világok iránt érzett vonzalmunkból marad még egy hangyányi.

Connor MacLeod nagy szerencsétlenségére már megint kiderül, hogy nem ő az egyetlen halhatatlan a földön, ezért megint csatára kell készülnie emez halhatatlannal, aki ráadásul nem csak halhatatlan, hanem még gonosz is.

MacLeod Japánban egy öreg mágusnál, annak barlangjában tesz szert újabb fortélyokra, amelyek fő csapásiránya az, hogy ha szívvel harcol, akkor azt követni fogja a kardja is.

New Yorkba megy, hogy felkészüljön a harcra, ahol megismerkedik a sorozatból már jól ismert nővel, aki ezúttal történészi műveltségében bukkan föl, s később melegsik össze látványosan a halhatatlan skóttal.

Várjuk, hogy valami másként

P. Sz.

A biciklirejtély

A Nyugati pályaudvari aluljáróban veszélyesen nagy tömeg gyűlt össze szombaton este, egyetlen, precízen záródó kört alkotva, mint amikor utcai bohóc figurázik, vagy vonós vagy fűvös hangszerén pénzt vár egy jobbra érdemes nincstelen.

De semmi „művészi” hang, csak a közönségről hámlik le néhány kárörvendő, apró kacaj. Hát ezt már megnézem, ez már egészen érthetetlen, s mint ilyen, „lyukas” kategória, egyből vonz.

A kör belsejében egy pasi kínlódik egy biciklivel, és mintha kissé kótyagos lenne, nem bír elindulni – ezen a derűtlenség. Majd visszaáll a körbe, és egy roppant magabiztos fickó – akiről később kiderül, a bicikli tulajdonosa – felpattan a keróra, és bámulatos tempóban két kört ír le.

Mi ez a cirkuszi slendriánság itt a föld alatt? És akkor, amint a körből kivált az előttem álló, katonai szolgálatra magassága miatt teljesen alkalmatlan, fején óriási diszbojtos sapkát viselő alak, akkor láttam meg a kör középpontján felállított transzparenst: „Aki öt métert tud menni a biciklivel úgy, hogy közben nem rakja le a lábát, az kap 1500 forintot és egy üveg pezsgőt. 200 forintért kétszer lehet próbálkozni.” A táblácska alatt a körön hűtött pezsgő, mint az állítás csalogató igazolása. De mindössze egy üveg. A tulaj nagyon magabiztos.

Sorra jönnek a próbálkozók, gombolják le a szásasokat. A pénz gyűlik, mindenki sikertelen. A pezsgő fölfűzik a körön.

Én meg főfákat vágok a pökhendi tulaj nyalkasága és a nyilvánvalóan megberhelt bicikli láttán, és tán’ még morgok is valamit a szerencsétlenségéről, a hiszténységről, a kíváncsiságról, a rafináltságról és a szegénységről, amely utóbbi felszínre dobja némely magyar figura zsenialitását, és innen már csak egy ugrás a Nobel-díjra, a káprázat...

Jól van, otthagynom a banzájt, mert éppen van nálam másfél lepedő meg egy üveg pezsgő, ami nélkül otrombaság lenne beállítanom munkanélküli barátomhoz, aki, állítása szerint, tíz éve nem ült biciklin.

Podmaniczky Szilárd

Két év alatt megismerkednek a fával, a fémmel, a bőrrrel és a textillel. (Fotó: Schmidt Andrea)

(Folytatás az 1. oldalról.)

A szakmunkásképző iskolának 1996. szeptemberétől nincs más választásuk: olyan képzési programot kell elfogadniuk, amellyel saját közismereti tanáraikra támaszkodva 9-10. osztályban meg tudják tartani a tanulókat. A törvény szerint a diákoknak 16 éves korig általános képzést kell kapniuk, s csak 10. osztály után kezdhetik a szakmai tanulást. Ez – bizonyos egyszerűsítő felfogás szerint – annyit jelent, hogy a szakmunkásképzők a három éves képzésről (amelyben a gyerekek már 14 éves korában el kellett döntenie, milyen szakmát választ) átállnak a négy évesre; első két évben a közismereti tanároknak, utolsó kettőben a szaktanároknak lesz dolguk.

A 624-es számú Szakmunkásképző Iskola képzése ezen jóval túlszert. Míg a törvény szerint az első két osztályban a speciális szakiskolák viszonylag csökkentett tananyagát kellene tanítani, az intézményben

■ Szakoktatás csak 16 éves kor után

Négyéves szakiskola a 624-esben

megtalálták a módját annak is, hogy földrajzot, biológiát, sőt, idegen nyelvet és számítástechnikát tanítsanak a leendő szakmunkásoknak. A dolog a pedagógiai program megválasztásán múlott; német nyelvből a beszédkészség fejlesztése, számítástechnikából szintiszta alkalmazás van a tantervben, s horribile dictu, a földrajzba az is belefért, hogy a diákok megtanulják a vasúti menetrend használatát. Az első két évet természetesen felhasználják a 16 éves kori szakmaválasztás előkészítésére, ebben áll legnagyobb előnyük az esetleg 10 osztályossá váló általános iskolákkal szemben.

Nincs ugyan szakoktatás, de van pályaaorientáció: a gyerekek 2 év alatt négy különböző anyagot megmunkáló szakmatípussal (fa, fém, bőr, textil) ismerkednek meg, s egy fél év alatt kiderül, milyen érzékük van egyikhez-másikhoz. Ezt a tevékenységet nem osztályozzák, de szaktanárok értékelik. A tanuló, miután sorra kipróbálta a négy anyagot (egy-egy félév), a második év végén választ szakmát, s ezt tovább folytathatja az iskolában. A harmadik-negyedik évfolyamon csak szakmai képzés, vagyis szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik. A két év szakmukásvizsgával zárul.

Jellemző a képzés tavalyi jelentkezési adata: első helyen 71 tanuló választotta. Az iskola az eredeti két osztály helyett négyet tudott indítani, ami a csökkenő szakmunkásképzési érdeklődés mellett rendkívüli eredmény.

A négyévfolyamos szakiskolai képzéshez hasonló található még a Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Iskola kínálatában is. A Móra Ferenc Szakközépiskola és Szakmunkásképző Iskola tervezi, hogy szomszédjának mintájára szintén beindítja a négyéves képzést.

S. P. S.

UTAZZON VELÜNK!

Velencei Kárménál reklámáron!
febr. 17., 24., 3000 Ft
München febr. 3., márc. 3.
3200 Ft
KOFFER UTÁZÁSI IRODA
Szeged, Bárla u. 11/B
tel.: 62/314-374

BICÓ-KUCKÓ

Új kerékpár- és kismotoralkatrész bolt nyílt a
Mikszáth K. u. 17. sz. alatt
VÁRJUK KEDVES
VÁSÁRLÓINKAT.